

Stichting voor Bodemkartering
Wageningen
Staringgebouw
Tel.: 08370-6333

(047-1) 807 II

Rapport nr. 838^c

KORTE TOELICHTING OP DE BODEMKAART, SCHAAL
1 : 50 000, VAN DE GEMEENTE DRUTEN

door J.A. van den Hurk

Wageningen, december 1968.

ISN = 195135-02

N.B. Niets uit dit rapport mag zonder toestemming van de
Stichting voor Bodemkartering worden vermenigvuldigd
of in andere publikaties worden overgenomen.

VOORWOORD

In opdracht van het Bureau voor planologisch onderzoek en advies Dr. J.A. Launspach te Arnhem werd een globale bodemkaart, schaal 1 : 50 000, met korte toelichting, samengesteld van de gemeente Druten.

De benodigde gegevens werden verkregen uit:
Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000
Blad 39 Oost (in bewerking)
Stichting voor Bodemkartering.

Bodemkaart met toelichting werd samengesteld in december 1968 door J.A. van den Hurk, onder leiding van Ir. G.J.W. Westerveld.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR,

Ir. R.P.H.P. van der Schans.

TOELICHTING OP DE BODEMKAART VAN DE GEMEENTE DRUTEN

De gemeente Druten ligt aan de zuidelijke oever van de Waal in het rivierenlandschap van Waal en Maas.

De meest voorkomende gronden zijn: stroomgronden en komkleigronden, afgezet vóór de bedijking (d.w.z. vóór 1200). De rivierlopen verplaatsten zich toen regelmatig (het zgn. meanderende rivierensysteem) en bij hogere rivierstanden overstroomden de tussenliggende gebieden. Met het rivierwater werden zand- en kleideeltjes meegevoerd, die bij afname van de stroomsnelheid tot bezinking kwamen.

In de naaste omgeving van de stroombedding, waar de stroomsnelheid van het water het grootst was, kwam het zandige materiaal, waaruit de stroomgronden grotendeels bestaan, tot bezinking. Verder van de rivier af bezonken de fijnere kleideeltjes van de komkleigronden.

Na de bedijking vond alleen buitendijks in de uiterwaarden nog afzetting van materiaal plaats, waarvan echter veel is afgegraven ten behoeve van de baksteenindustrie.

De hoogteligging van de binnendijkse gronden varieert van ± 6 à 7 m + NAP in de stroomgronden tot ± 5 à 6 m in de komkleigronden. De uiterwaarden liggen voor zover niet afgegraven op ± 7 à 8 m + NAP.

Stroomgronden

De hogere stroomgronden bestaan uit bruine, overwegend kalkrijke grofzandige lichte zavel ($8 - 17\frac{1}{2}$ % lutum) (kaartenheid 1) of uit zware zavel en lichte klei ($17\frac{1}{2} - 35$ % lutum) (kaartenheid 2).

De hoogste wintergrondwaterstand ligt overwegend dieper dan 40 cm - maaiveld.

Met uitzondering van de grofzandige lichte zavelgronden, die droogtegevoelig zijn, zijn de stroomgronden goed tot zeer goed geschikt voor akkerbouw en fruitteelt.

De lagere, overwegend kalkrijke stroomgronden (kaartenheid 3) bestaan uit zware zavel en lichte klei ($17\frac{1}{2} - 35$ % lutum).

Op de overgang naar de komkleigronden komt binnen 80 cm diepte zware (kom)klei voor. Deze gronden (kaartenheid 4) zijn overwegend kalkarm.

De hoogste (winter)grondwaterstand reikt in de lagere stroomgronden tot binnen 40 cm - maaiveld. Met de nodige voorzieningen ten aan-

zien van de waterbeheersing, mogen ze tot de goede gronden voor akkerbouw en kaarteenheid 3 ook voor fruitteelt gerekend worden.

Komkleigronden

De grijze kalkarme komkleigronden (kaarteenheid 5) bestaan uit zware klei (> 35 % lutum).

Voornameijk in het westen komt onder de zware komklei (meer dan 35 % lutum) binnen 80 cm een lichtere ondergrond voor.

De komkleigronden (meer dan 35 % lutum) zijn vrij lage natte gronden met periodiek zeer hoge grondwaterstanden. Ze zijn overwegend als grasland in gebruik en daarvoor ook het meest geschikt.

Overige onderscheidingen

Op de rand van het komkleigebied, o.a. bij Puiflijk en Afferden, treft men hoge oude cultuurgronden aan (kaarteenheid 6). Deze gronden waren reeds ver voor de bedijking in cultuur en hebben een donkere bovenlaag, die rijk is aan organische stof en soms ook aan fosfaat.

De uiterwaardgronden (kaarteenheid 7), alleen voorkomend langs de Waal, bestaan in de afgegraven gedeelten uit kalkrijke, grofzandige zavel (8 - 25 % lutum), ondieper dan 80 cm op grof zand. De niet-afgegraven hogere delen bestaan uit kalkrijke zware zavel of lichte klei (17½ - 35 % lutum). Vooral de zware zavel en lichte kleigronden horen tot de goede en zeer goede gronden voor akkerbouw en fruitteelt.

Lutum = minerale delen kleiner dan 2 mu
(mu = micron = 0,001 mm)

Bron: Stichting voor Bodemkartering.

SOCIOGRAFISCHE DOCUMENTATIE VAN DE GEMEENTE

DRUTEN

Onderwerp:

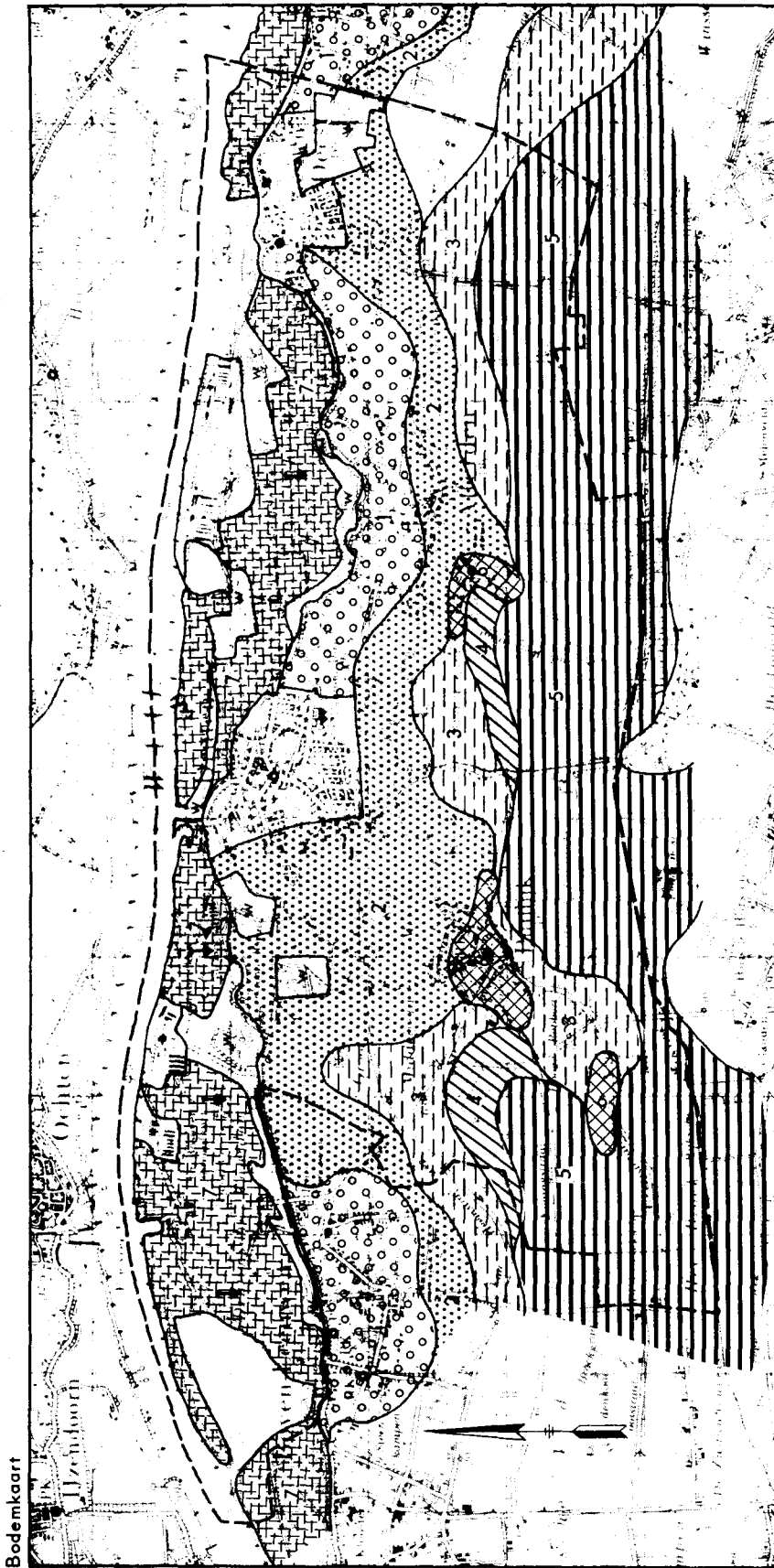
Bodemgesteldheid

Nummer

Groep:

Blad:

Datum:

Bodemkaart

Legenda

Stroomgronden

Hooggelegen grofzandige lichte zavelgronden (kalkrijk)

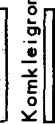
Hooggelegen zware zavel- en lichte kleigronden (kalkrijk)

Lager gelegen zavel- en lichte kleigronden (overwegend kalkrijk)

Lager gelegen zavel- en lichte kleigronden binnen 80 cm op komklei (kalkarm)

Komkleigronden

Laaggelegen zware kleigronden (kalkarm)

Overige onderscheidingen

Oude cultuurgronden

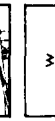
Uiterwaardgronden

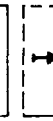
Kern

Grens van de gemeente

Open water

Vergraven gronden

Schaal 1:50 000

4km

0 0,5 1 2

Bron: Stichting voor Boemkartering, Wageningen